

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 278/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **BFF Central Europe s.r.o.**, Mostová 2, Bratislava, zastúpeného Advokátska kancelária Consiliaris, s. r. o., Ružová dolina 8, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 72Cb/6/2025 z 26. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu sp. zn. 72Cb/6/2025 z 26. januára 2026. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou mestskému súdu 6. februára 2025 domáhal proti žalovanému (Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, pozn.) zaplatenia sumy 79 336,58 eur s príslušenstvom. Mestský súd rozsudkom č. k. 72Cb/6/2025-165 z 23. júna 2025 žalobe v celom rozsahu vyhovel, žalovaného zaviazal na zaplatenie uplatňovanej istiny s príslušenstvom, sťažovateľovi priznal paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávok vo výške 2 320 eur a ďalším výrokom rozhodol, že sťažovateľ má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Následne mestský súd obsadený vyšším súdnym úradníkom uznesením č. k. 72Cb/6/2025-186 z 30. septembra 2025 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške

3 766,31 eur. Sťažovateľ podal proti uzneseniu sťažnosť, v ktorej namietal, že mu nebol priznaný nárok na náhradu súdneho poplatku vo výške 4 760 eur. Sťažovateľ uznal, že síce súdny poplatok nezaplatil, ale z jeho argumentácie (ktorá je obmedzená bez ďalších súvislostí len na citovanie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/11/2013 a uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/42/2016) možno vyvodiť názor, že ak mu vznikla poplatková povinnosť, je aj nezaplatený súdny poplatok súčasťou trov. Mestský súd napadnutým uznesením z 26. januára 2026 sťažnosť sťažovateľa zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti (podrobnejšou a podstatne rozsiahlejšou argumentáciou než v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka) namieta nepriznanie uplatneného nároku na náhradu súdneho poplatku, ktorý síce nezaplatil, avšak poplatková povinnosť mu vznikla a súdny poplatok sa stal súčasťou náhrady trov konania. Podľa sťažovateľa uznesenie vyššieho súdneho úradníka, ale aj napadnuté uznesenie vychádzajú z formalistického výkladu § 251 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého súdny poplatok možno považovať za nahraditeľnú súčasť trov konania len vtedy, ak bol počas konania uhradený. Tento výklad však robí náhradu tejto položky závislú výlučne od toho, či počas konania došlo ku skutočnému úbytku peňažných prostriedkov v majetkovej sfére sťažovateľa, oddeľuje však existenciu poplatkovej povinnosti od samotného účelu rozhodovania o trovách a vedie k nespravodlivému výsledku.

5. Mechanizmus vzniku poplatkovej povinnosti je pritom v zákone Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov upravený jednoznačne. Sťažovateľovi podaním žaloby vznikla konkrétna, zákonom uložená, peňažne vyjadriteľná a v ten istý deň splatná povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 4 760 eur. Ide o reálne majetkové pasívum, ktoré je priamym právnym následkom podania žaloby. Skutočnosť, že poplatok nebol počas konania fakticky uhradený, nič nemení na tom, že povinnosť ho zaplatiť už vznikla a počas konania existovala. Nie je to hypotetická položka, ale je to existujúca, zákonom vymedzená súdna pohľadávka s desaťročnou lehotou na vymáhanie, pri ktorej zákon predpokladá nútené vymożenie, ak nebude splnená dobrovoľne.

6. Osobitný a z ústavnoprávneho hľadiska rozhodujúci rozmer tejto veci spočíva v tom, že k nezaplateniu súdneho poplatku nedošlo výlučne z dôvodu na strane sťažovateľa, ale mestský súd nesplnil svoju štandardnú procesnú povinnosť smerujúcu k vyrubeniu súdneho poplatku a sťažovateľa na jeho zaplataenie vôbec nevyzval, hoci vo veci ďalej konal a aj rozhodol. Uvedeným procesným pochybením preniesol na úspešnú stranu sporu dôsledky svojho zlyhania, čo je v rozpore s právom na spravodlivý proces a požiadavkou, aby procesné pochybenia orgánu verejnej moci nešli na ťarchu toho účastníka, ktorý svoje právo na súde včas uplatnil.

7. Napadnuté uznesenie vôbec nezohľadnilo, že prijatý výklad ponecháva sťažovateľa bez účinného procesného mechanizmu, ktorým by po neskoršej úhrade súdneho poplatku po právoplatnosti napadnutého uznesenia mohol dosiahnuť jeho priznanie v rámci náhrady trov konania. Vytvorený stav je preto nielen formalistický, ale aj materiálne neprimeraný, pretože sťažovateľa zbavuje

reálnej možnosti dosiahnuť úplnú kompenzáciu trov, ktoré mu vznikli v dôsledku úspešného uplatnenia práva.

8. Sťažovateľ v konaní pred mestským súdom poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6MCdo/11/2013 a na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/42/2016, ktoré riešili tú istú právnu otázku, či možno priznať náhradu súdneho poplatku aj vtedy, ak poplatková povinnosť vznikla, ale poplatok nebol fakticky zaplatený. Napadnuté uznesenie sa s touto judikatúrou nevysporiadalo ústavne akceptovateľným spôsobom. Mestský súd sa zároveň nevyrovnal s okolnosťou, že k neuhradeniu poplatku došlo v dôsledku procesného pochybenia súdu. Práve ignorovanie tejto okolnosti robí napadnuté uznesenie nedostatočne odôvodneným a arbitrárnym.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením mestského súdu, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, v ktorom sťažovateľovi nebola priznaná uplatnená náhrada trov za nezaplatený súdny poplatok.

10. Ústavný súd pri posudzovaní ústavných sťažností týkajúcich sa rozhodnutí o trovách konania stabilne zastáva názor, že rozhodovanie o trovách konania na všeobecných súdoch prislúcha zásadne týmto súdom, preto ich preskúmava iba celkom výnimočne. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich túto časť konania, napríklad takou interpretáciou a aplikáciou právnych noriem, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Na druhej strane je rozhodovanie o náhrade trov konania integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997, sťažnosť č. 22410/93).

11. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmal obsah napadnutého uznesenia, aby v kontexte sťažnostných námietok zistil, či právne závery v ňom obsiahnuté sú ústavne udržateľné a zlučiteľné so sťažovateľom vymedzeným obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Sťažovateľ je toho názoru, že mestský súd pri nepriznaní uplatnenej náhrady trov konania za neuhradený súdny poplatok postupoval formalisticky a navyše napadnuté uznesenie riadne a dostatočne neodôvodnil, keď sa nevysporiadal s judikatúrou všeobecných súdov uvedenou v jeho sťažnosti, čím mal porušiť čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Ak sťažovateľ vyčíta mestskému súdu, že nedostatočne odôvodnil napadnuté uznesenie, ústavný súd považuje za potrebné, naopak, vytknúť sťažovateľovi, že na rozdiel od kusej argumentácie v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka až v ústavnej sťažnosti predložil argumentáciu, v ktorej sa pokúsil objasniť, prečo žiada náhradu za poplatok, ktorý sám nezaplatil a na ktorého zaplataenie nebol vyzvaný ani mu povinnosť zaplatiť ho nebola uložená. Pri dôslednom prístupe by táto okolnosť bola dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako procesne neprípustnej na báze subsidiarity právomoci ústavného súdu, keďže sťažovateľ neuplatnil všetky námietky v jemu dostupnom právnom prostriedku, ktorý mu zákon priznáva na ochranu jeho práv [§ 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

14. Pri uplatnení materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti ústavný súd aj bez potreby opakovania či parafrázovania právnych záverov vyjadrených v napadnutom uznesení konštatuje, že ho nepovažuje za arbitrárne či nedostatočne odôvodnené. Mestský súd v bodoch 15 a 16 napadnutého uznesenia dostačujúcim spôsobom ozrejml, prečo sťažovateľovi nepriznal uplatňovaný nárok na náhradu trov konania za súdny poplatok. Výklad § 251 CSP aplikovaný mestským súdom nemožno označiť za ústavne neudržateľný, formalistický alebo arbitrárny. Sťažovateľ si nemôže zamieňať prieskumnú právomoc všeobecného súdu rozhodujúceho o opravnom prostriedku s posúdením rozhodnutia takého súdu v konaní o ústavnej sťažnosti. Ústavný súd totiž nerozhoduje v konkrétnej veci (nerieši „kauzu“), ale posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť napadnutého rozhodnutia. Ak by aj sám dospel (pri riešení na úrovni zákona) k odlišným záverom, nie je to dôvod na zrušenie ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia, ak subjekt rozhodovania odôvodnil svoje závery dostatočnými a bez zjavného excesu produkovanými úvahami na svojej, teda zákonnej alebo podzákonnej úrovni (IV. ÚS 399/2022, ZNaU 83/2022).

15. Aj keď ústavný súd rozumie podstate sťažnostnej argumentácie, musí konštatovať, že objektívne nebola spôsobilá byť podkladom na vyslovenie porušenia označených práv a na zrušenie napadnutého rozhodnutia. K dôvodom uvedeným v napadnutom uznesení ústavný súd dodáva, že rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými sťažovateľ argumentuje, sú nielen rozhodnutiami k interpretácii § 137 Občianskeho súdneho poriadku (nie § 251 CSP), ale navyše sa skutkovo týkajú náhrady za súdny poplatok za odpor proti platobnému rozkazu za situácie, keď dotknutému účastníkovi už bola uložená povinnosť tento poplatok zaplatiť právoplatným uznesením súdu.

16. Na rozdiel od toho v posudzovanej veci mestský súd ani do rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľa neuložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu. Navyše z obsahu súdneho spisu vyplýva, že podľa názoru sudcu išlo o konanie oslobodené od súdneho poplatku (č. l. 107 spisu), čo vysvetľuje, prečo mestský súd vec prejednal aj bez zaplataenia súdneho poplatku.

17. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd konštatuje, že mestský súd poskytol dostačujúcu odpoveď na podstatu sťažnostnej argumentácie, a to bez ohľadu na to, že sa so sťažovateľovými sťažnostnými námietkami nestotožnil a rozhodol v jeho neprospech. Ústavný súd nepovažuje interpretáciu použitú mestským súdom za arbitrárnu či svojvoľnú, ktorá by nerešpektovala zmysel a účel sporného ustanovenia. Ide o výklad podústavnej normy, ktorý prislúcha najmä všeobecným

súdom, a v tejto konkrétnej veci ústavný súd neidentifikoval žiadne extrémne vybočenie z interpretácie alebo aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktoré by v tejto veci mohli dosiahnuť ústavnoprávny rozmer, a preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2026

Libor Duľa
predseda senátu